

Tillbaka till grunden:

Potentialen hos nordiska kulturarvsgrönsaker att öka svensk krisberedskap och att hantera konsekvenser av framtida klimatförändringar.

Lars Mogren
SLU, Inst. f. Biosystem och teknologi, Alnarp

Vem är Lars Mogren?

Bakgrund till projektet

- NordGen har många olika arter och sorter från före 1950
- Ej särskilt väl karakteriserade
- Avkastning/smak/utseende?
- Näringsbehov – anspråkslösa?
- Vattenbehov – anspråkslösa? Tål torka? Tål översvämning?
- Temperaturkänslighet? Klarar kall vår? Värmestress?
- Resistens?
- Annat?

Fakultetsfinansierade doktorander

- Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap
- 10 st doktorandtjänster
- Unga docenter + unga forskare
- ”Kulturarvsgrönsakernas potential för att trygga livsmedelssäkerheten”
- 112 sökande från hela världen
- Start 1 november 2024. Linda Groot Nibbelink

Forskargruppen - handledargruppen

Forskargruppen

- Lars Mogren, SLU, Institutionen för Biosystem och teknologi.
(Frilandsodlade grönsaker, produktkvalitet)

Forskargruppen

- Annie Drottberger, SLU, Institutionen för Biosystem och teknologi (Intervjustudier, producent- och konsumentaspekter).

Forskargruppen

- Jonatan Leo, NordGen. (Fröegenskaper, sortutvärdering).

Forskargruppen

- Anna Karin Rosberg, SLU, Institutionen för Biosystem och teknologi / Epok. (Ekosystemtjänster).

Egna fröer

- Hybridsorter
- Självpollinerande
- Korspollinerande

- Inhemsk fröproduktion?
- Livsmedelsberedskap vid stängda gränser

Framtiden

- Stängda gränser?
- Begränsad handel med fröer och gödsel?
- Begränsad tillgång till energi?
- Klimatförändringar.
 - Tidig vår? (ljus men kallt)
 - Större vädersvängningar?
 - Mer regn? Mer torka?
 - Senare höst? (mörkt men varmt)

Fröodlingskonsekvenser

- Korspollinerare => sorter måste hållas åtskilda
- Pollineringsbehov – gynnar pollinerare: Biologisk mångfald

Fördelar eller nackdelar?

- Storleksvariation – olika behov?
- Stresståligare – bittrare?
- Olika användningsområden?
- Nya/nygamla grödor?
- Nya/nygamla användningsområden?
- Alternativ till importerade grönsaker?

Projektet i korthet

1. Kvalitetsutvärdering av sorterna – självförsörjning och klimatanpassning
2. Utvärdering av ekosystemtjänster och resistensaspekter
3. Hot och möjligheter i hela kedjan från jord-bord

Varför ett doktorandprojekt?

- Viktiga frågor för framtidens hortikultursektor – men resultaten är inte nödvändigtvis kommersiellt tillämpbara i utvärderingsfasen.
- Projektet skulle kunna intressera både små- och storskaliga odlare på sikt.
- Projektet är en spännande mix av genetik, växtfysiologi, samhällsvetenskap, historia, livsmedelsvetenskap....

Frågor? Förslag?

Lars Mogren
Lars.Mogren@slu.se

SCIENCE AND
EDUCATION
**SUSTAINABLE
LIFE**

SCIENCE AND
EDUCATION **FOR**
SUSTAINABLE
LIFE